

gemeente VOORSCHOTEN

Samenleven doen we samen!

Nota lokaal gehandicaptenbeleid Voorschoten 2009-2012

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
Hoofdstuk 1 Context	
1.1 Inleiding en context van de nota	4
1.2 De doelgroep	4
1.3 De visie	5
1.4 De doelstelling	6
1.5 Drie aandachtsgebieden	7
1.6 Totstandkoming van de nota	7
1.7 Tussentijdse evaluatie	7
Hoofdstuk 2 Wetgeving	
2.1 Wet gelijke behandeling	8
2.2 Algemene wet bijzondere ziektenkosten	8
2.3 Wet maatschappelijke ondersteuning	9
2.4 Wet Reïntegratie Arbeidsgehandicapten	10
Hoofdstuk 3 Overige beleidsterreinen	11
3.1 Sport	11
3.2 Onderwijs	12
3.3 Werkgelegenheid	13
3.4 Wmo prestatieveld 4: Mantelzorg	13
3.5 Wmo prestatieveld 5: Bevorderen van deelname aan het Maatschappelijk verkeer en v.h.zelfstandig functioneren	14
Hoofdstuk 4 Bewustwording	
4.1 Inleiding	16
4.2 Simulatie	16
4.3 Voorlichting/Communicatie	17
4.4 Deelname aan verschillende adviesgroepen	17
Hoofdstuk 5 Veiligheid	
5.1 Inleiding	18
5.2 Sociale Veiligheid	18
5.3 Verkeersveiligheid	18
5.4 Veiligheid in het kader van het gebruik van voorzieningen	19
Hoofdstuk 6 Toegankelijkheid	
6.1 Inleiding	20
6.2 De Adviesgroep Toegankelijkheid	20
Actiepunten kalender 2009–2012 inclusief financiële kaders	22
Bijlagen:	
1 Basistermen en definities	
2 Overzicht aantal aanvragen Wmo in 2008	
3 Bronnen	
4 Gebruikte afkortingen	

Leeswijzer

Met de nota Lokaal Gehandicaptenbeleid heeft de gemeente de intentie de doelgroep beter onder de aandacht te brengen.

Uit de opbouw van de nota Lokaal gehandicaptenbeleid is op te maken dat het gehandicaptenbeleid verweven is in vele gemeentelijke beleidsterreinen.

De hoofdstukken 1 tot en met 3 gaan dan ook in belangrijke mate over datgene wat op andere beleidsterreinen inmiddels is ontwikkeld en de komende tijd moet worden uitgevoerd.

Hoofdstuk 4, 5 en 6 zijn met name gericht op de hoofdaandachtsgebieden Bewustwording, Veiligheid en Toegankelijkheid.

Afsluitend biedt de kalender 2009–2012 overzicht hoe de gemeente de genoemde doelstellingen de komende tijd gaat verwezelijken, inclusief de financiële kaders.

Hoofdstuk 1

Context

1.1 Inleiding en context van de nota

De nota Gehandicaptenbeleid zal de periode 2009 tot en met 2012 bestrijken. Door het in het werk treden van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn er met betrekking tot de uitgangssituatie van de vorige nota (2003–2007) nog al wat veranderingen opgetreden. Het doel van het gehandicaptenbeleid blijft vanzelfsprekend een optimale integratie, participatie en zelfredzaamheid voor mensen met een handicap in de Voorschotense samenleving te bereiken. Omdat er nog veel tussen het uiteindelijke doel en de realiteit ligt zal de nadruk worden gelegd op haalbare doelen.

De gemeente zal hierbij haar rol als coördinator, regisseur en soms die van uitvoerder, vervullen. Dit vraagt om bewaking zowel intern als extern en waar nodig bijsturing. Mede door de komst van de Wmo is nieuw beleid ontwikkeld op diverse aanverwante beleidsvelden zoals ouderenbeleid, sportbeleid en gezondheidsbeleid. Dit betekent dat onderwerpen in deze nota ook in andere nota's terugkomen en verder worden uitgewerkt.

De schaal van Voorschoten en de diversiteit van de groep maakt het soms lastig om uitgebreide plannen te ontwikkelen. De omvang van het aantal betrokkenen is soms zo klein dat er geen concrete acties binnen Voorschoten zelf ondernomen kunnen worden. De faciliteiten van Leiden en Den Haag liggen dan binnen handbereik. De nota gaat in op de onderwerpen waar wel actie op ondernomen kan worden binnen de gemeentegrenzen. Deze nota is daarom met name gericht op de bewustwording van de belemmeringen die mensen met een handicap in het dagelijks leven ondervinden. Het gaat hierbij dan vooral om de omgeving van de doelgroep en de beleidsmakers binnen de gemeente. Verder wordt er veel aandacht besteed aan Veiligheid en Toegankelijkheid. Deze insteek is mede gekozen om ook de werkzaamheden van het Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten en de Adviesgroep Toegankelijkheid te kunnen ondersteunen.

1.2 De Doelgroep

In de definitie in de resolutie van de Verenigde Naties (VN) die gebaseerd is op die van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)¹, worden het terrein en de doelgroep beschreven. In de ICF wordt de algehele gezondheidstoestand van de mens omschreven en de factoren die hierin een rol spelen omschreven in termen van ziekten/aandoeningen, functioneringsproblemen, externe en persoonlijke factoren. De voorliggende nota volgt het gebruik van de termen (zie bijlage 1).

Om de doelgroep aan te duiden wordt gesproken over "mensen met een handicap". Dit is een algemene term die alle vormen van functioneringsproblemen bedoeld te omvatten. De gemeente heeft vooral een verantwoordelijkheid in het scheppen van voorwaarden voor het functioneren van haar burgers. Dat wil zeggen met betrekking tot de externe factoren die bij het functioneren van haar burgers een rol spelen.

---

¹Nederlandse vertaling is geleverd door het WHO Collaborating Centre for the Family of International Classifications van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu te Bilthoven en uitgegeven bij BSL te Houten, 2002,2007.

Bij jonge en oudere mensen met een handicap kunnen zich totaal verschillende problemen voordoen. Het huidige percentage van mensen met een handicap bedraagt landelijk 15%². Dat percentage neemt alleen al door de vergrijzing de komende jaren snel toe. Echter de specifieke problemen met betrekking tot ouderen voorkomend uit de vergrijzing zullen in deze nota voor een groot deel buiten beschouwing worden gelaten daar zij in de nota Ouderenbeleid aan de orde komen.

Omdat in veel gevallen de subjectieve beleving en beoordeling van een persoon zelf bepalend zijn of iemand zich bij de doelgroep gehandicapten vindt behoren, is het lastig om exacte grenzen en aantallen aan te geven. Daarbij zal de gemeente waarschijnlijk nooit een volledig beeld krijgen van de totale doelgroep. Een deel van de mensen met een (lichte) handicap wil niet worden aangemerkt of worden gekend als gehandicapt en dat moet gerespecteerd worden.

Duidelijk moet echter zijn dat chronisch zieken en mensen die een beperking ervaren welke voortkomt uit een moeilijk objectiveerbare aandoening (MOA), uiteraard ook tot de doelgroep behoren.

1.3 De Visie

Om zich als persoon volledig te kunnen ontwikkelen kunnen mensen niet zonder de gemeenschap waarin ze leven. Hierbinnen heeft ieder mens recht op bepaalde zekerheden zoals die zijn omschreven in het verdrag van de rechten van de mens. Dit zijn rechten waaraan niet getornd mag worden.

Algemeen bekend is dat aan rechten ook plichten verbonden zijn. Een belangrijke plicht van de mens is het respecteren van de rechten van anderen, met andere woorden anderen de mogelijkheid bieden een waardig leven uit te bouwen. De gemeente speelt hier een belangrijke rol in. Het streven van de gemeente is om de gehandicapte inwoners zoveel mogelijk kansen te bieden om deel te nemen aan de samenleving.

Bij het nemen van de eigen verantwoordelijkheid hoort dat er in eerste instantie gebruik wordt gemaakt van de aanwezige algemene voorzieningen. Pas als dit niet geschikt is of niet meer toereikend dan wordt er een beroep gedaan op een specifieke voorziening. De visie is dan ook:

Eigen verantwoordelijkheid: regulier waar kan en specifiek waar nodig.

De gehandicaptensector volgt bovenstaande visie. Deze sector bevindt zich in een beweging naar de maatschappij toe en probeert de gehandicapte mens in de maatschappij te integreren. Zij heeft op alle levensterreinen kennis en kunde die steeds uitgebreid wordt. De gemeente is voor een groot deel afhankelijk van deze expertise.

Samenwerking met diverse adviesorganen zoals het Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten (PGV), de Centrale Adviesraad Wmo (CAW), de Adviesgroep Toegankelijkheid (AT), met organisaties die actief zijn op het terrein van gehandicaptenzorg zoals MEE en natuurlijk de doelgroep zelf, is essentieel voor het slagen van het integraal

---

² Taskforce Handicap en Samenleving, wij praten mee, jij ook? Uitgave december 2007

gehandicaptenbeleid in de gemeente Voorschoten. Voor de gemeente kan slechts die doelgroep in kaart worden gebracht die een (hulp) vraag heeft ingediend of ingeschreven is bijvoorbeeld bij een belangenvereniging. Juist hierom is het belangrijk dat de informatieverstrekking breed is zodat de totale doelgroep kan weten wat er mogelijk is.

Daarnaast moet de doelgroep zich eveneens bewust zijn van het feit dat de gemeente te allen tijde te maken heeft met belangen van verschillende doelgroepen. Denk hierbij aan een draaibaar hek bij een parkuitgang. Dit voorkomt dat kleuters de weg op kunnen rennen en biedt een bepaalde veiligheid. Het betekent echter voor iemand in een rolstoel dat hij/zij geen gebruik kan maken van deze uitgang. Zo kan de aangelegde route voor blinden en slechtzienden soms tot problemen leiden bij gebruikers van een rolstoel.

Een ander voorbeeld is de landelijk bekende discussie rondom de hybride auto's. Deze stille auto's zijn beter voor het milieu en daarom aan te raden voor de weggebruiker.

Echter een blinde of slechtziende weggebruiker gaat veelal op zijn gehoor af. Hierdoor kan het voorkomen dat de (stille) hybride auto gemist wordt wat tot ongelukken kan leiden. De gemeente zal bij het ontwikkelen van het beleid binnen haar mogelijkheden voortdurend rekening moeten houden met de verschillende belangen en daar ook iedere keer opnieuw keuzes in moeten maken.

1.4 De Doelstelling

De VN resolutie dient hier als uitgangspunt bij de doelstelling van de nota. Ter informatie onderstaand regel 1 van deze resolutie waarmee direct gezegd is waar het beleid op gericht dient te zijn.

De staten dienen maatregelen te treffen om in de samenleving bewustzijn te kweken met betrekking tot gehandicapten, hun rechten, hun behoeften, hun mogelijkheden en hun inbreng.

In de terreinafbakening en het model dat ten grondslag ligt aan de ICF wordt de rol van de gemeente duidelijk gemaakt namelijk:

Het bereiken van een optimale integratie, participatie en zelfredzaamheid in de samenleving van mensen met een handicap.

Voor het gemeentelijk beleid is niet de oorzaak in termen van ziekte en aandoening van de functioneringsproblemen de focus voor het beleid. Het beleid moet zich richten op de gevolgen daarvan in termen van de functioneringsproblemen. Oftewel de handicap en de maatregelen die getroffen kunnen worden met betrekking tot externe factoren om de handicap zoveel mogelijk te reduceren en de participatie en zelfredzaamheid van de burgers te optimaliseren. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij alle besluitvorming rekening houdt met de gevolgen ervan voor mensen met een handicap.

1.5 Drie aandachtsgebieden

Voortvloeiend uit de doelstelling zijn in deze nota 3 aandachtsgebieden vastgesteld die uiteen vallen in subdelen. Aan deze aandachtsgebieden zal de komende 4 jaar uitvoering worden gegeven. Er is voor deze opzet gekozen omdat blijkt dat alle onderwerpen die in het kader van gehandicaptenbeleid aan de orde komen, steeds zijn terug te voeren naar deze 3 aandachtsgebieden. Daarom is de leidraad van de nota om alle gemeentelijke ontwikkelingen te toetsen op:

- **Bewustwording**
- **Veiligheid**
- **Toegankelijkheid voor mensen met een handicap**

Deze hoofdaandachtsgebieden worden uitgewerkt in hoofdstuk 4,5 en 6

1.6 Totstandkoming van de nota

Al in een vroeg stadium is een aantal organisaties zoals het Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten (PGV), de Centrale Adviesraad Wmo (CAW) en de Adviesgroep Toegankelijkheid (AT) geraadpleegd. Ideeën en aanbevelingen zijn in de nota betrokken. Het college van Burgemeester en wethouders is deze organisaties zeer erkentelijk voor de goede, nuttige en opbouwende inbreng ten behoeve van de totstandkoming van deze nota.

1.7 Tussentijdse evaluatie

Om de voortgang te bewaken zal er na twee jaar een evaluatie plaatsvinden van de in de kalender gestelde actiepunten. Deze zal aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Hoofdstuk 2

Wetgeving

Op het terrein van gehandicaptenbeleid zijn, naast de algemene uitgangspunten zoals die verwoordt zijn in het voorgaande hoofdstuk, vier wetten van belang.

2.1 Wet gelijke behandeling

Mensen met een handicap mogen op basis van de wet Gelijke Behandeling niet worden gediscrimineerd op het gebied van arbeid en (beroeps)opleidingen. Het openbaar vervoer over de weg moet in 2010 toegankelijk zijn voor mensen met een handicap. Het openbaar vervoer over rails dient in 2030 toegankelijk te zijn gemaakt voor mensen met een handicap.

2.2 Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

De AWBZ is de afgelopen jaren overgegaan van een aanbod- naar een vraaggestuurd zorgsysteem. Daarmee is de positie van de zorgvrager versterkt. De keuzemogelijkheden zijn verruimd en de zorgvragers maken, uitgaande van het recht op zorg, van deze nieuwe mogelijkheden gebruik. Zodoende komt men tot passend aanbod. Hierdoor vindt er een vermaatschappelijking plaats.

Mensen kunnen vaker blijven wonen in hun oorspronkelijke leefomgeving. Hierdoor ontstaat er meer behoefte aan zorg aan huis. De functie van de wijk wordt belangrijker. Hier komt onder andere de aandacht voor de woonservicezones in de wijken uit voort. In de in 2009 te verschijnen nota Wijkbeleid zal dit verder worden uitgewerkt.

Momenteel bestaat er veel onduidelijkheid en dus onrust over de overgang van de functie "ondersteunde begeleiding" van de AWBZ naar de gemeenten.

De staatssecretaris heeft in november 2007 de Tweede Kamer geïnformeerd over nieuwe maatregelen binnen de Algemene Wet Bijzondere ziektekosten. Na de decentralisatie van de Huishoudelijke Verzorging wordt met enige vertraging ook een deel van de Ondersteunende begeleiding uit de AWBZ geschrapt. Het betreft hier een bezuiniging op de AWBZ.

Hoe de scheidslijn tussen AWBZ, Wmo en andere aanpalende terreinen precies komt te liggen, is onduidelijk. Er wordt in ieder geval een toename verwacht op het gebruik van de gemeentelijke voorzieningen.

Duidelijk is dat de volgende cliënten straks gedeeltelijk of geheel buiten de AWBZ zullen vallen, te weten:

- Dak- en thuislozen en cliënten in de Vrouwenopvang die op grond van psychosociale grondslag of lichte beperkingen ondersteuning kregen. Deze groepen vallen onder de centrumgemeente Leiden.
- Ontregelde gezinnen die zichzelf niet goed kunnen redden vanwege (gecombineerde) psychiatrische, verstandelijke, opvoedings- of verslavingsproblemen.
- Daarnaast kunnen de volgende cliënten ook buiten de AWBZ vallen:
  - Chronische psychiatrische patiënten in de wereld van de Maatschappelijke opvang
  - Stabiele psychiatrische patiënten die niet zelfstandig kunnen functioneren
  - Mensen met een lichte verstandelijke beperking die zelfstandig (of bij ouders) wonen

- Jongeren en jongvolwassenen met lichte gedragsproblemen als gevolg van een lichte verstandelijke beperking, die buiten andere sectoren vallen zoals psychiatrie, jeugdzorg of justitie.

De rol van de gemeente is voor deze doelgroep het creëren van een vangnet voor het wegvallen van een deel van de Ondersteunende begeleiding.

De gemeente is op dit moment van mening dat de opvang via een collectief vangnet het snelst gerealiseerd kan worden. Dit betekent instellingen die reeds dicht bij de cliënt staan (zoals bijvoorbeeld het Algemeen maatschappelijk Werk) door middel van het verstrekken van extra subsidie, in staat stellen om activiteiten te ontwikkelen of verder uit te breiden om een deel van de begeleiding te realiseren. Om hoeveel mensen het zal gaan, welk type begeleiding zij nodig hebben en welke financiële compensatie zal worden ontvangen, is op dit moment niet duidelijk. In de Voorjaarsnota 2009 die het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport binnenkort presenteert zullen de onderzoeksresultaten worden gepubliceerd. Verwacht wordt dat dit meer inzicht zal geven in de aantallen.

2.3 Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wmo verplicht tot het bieden van maatschappelijke ondersteuning die het mensen mogelijk maakt om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en deel te nemen aan de samenleving. Het uitgangspunt hierbij is dat burgers zelf en met elkaar regelen wat ze zelf en met elkaar kunnen. Hierbij wordt in de wet gedacht aan een viertrapsmodel:

1. Eigen verantwoordelijkheid: Iedereen is zelf verantwoordelijk voor het regelen van zaken om te kunnen participeren in overleg en met steun van zijn eigen sociale netwerk.
2. Civil society: Burgers zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf, maar ook voor elkaar. Denk aan vrijwilligerswerk en burenhulp. De gemeente stimuleert en faciliteert waar nodig.
3. Algemene lokale voorzieningen: Gemeenten voorzien in collectieve ondersteuning van participatie waar alle burgers gebruik van kunnen maken, ook kwetsbare burgers. Meestal gebeurt dit via opdracht aan derden, zoals sociaal cultureel werk, maatschappelijk werk, sport e.d.

Specifieke voorzieningen: Gemeenten moeten voorzien in een persoonsgericht ondersteuningsaanbod voor kwetsbare burgers gericht op participatie knelpunten waarvoor ze vanuit de eigen mogelijkheden en ondanks de steun van de civil society en/of algemene voorzieningen onvoldoende oplossingen kunnen vinden.

Voorbeelden zijn: informatie & advies, regie, ondersteuning van mobiliteit, woningaanpassing, praktische hulp, huishoudelijke verzorging, dagbesteding, sociale contacten, veiligheid, psychosociale begeleiding, e.d.

4. Als er na de voorgaande 3 mogelijkheden alsnog zorg nodig is dan treedt de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten in werking. Hierbij moet gedacht worden aan de 24 -uurs zorg zoals Verpleeghuiszorg.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de cijfers van de gemeente Voorschoten over de periode januari tot en met december 2008. Dit overzicht geeft een beeld van het aantal Wmo-aanvragen per maand van de verschillende voorzieningen.

Op dit moment staan er in Voorschoten 119 trapliften geregistreerd waar een onderhoudscontract voor is afgesloten. Dit betekent dat de traplift door tussenkomst van de gemeente is geplaatst en dat daar een direct een onderhoudscontract bij wordt afgesloten. Zo wordt gegarandeerd dat de lift jaarlijks wordt gecontroleerd op de bestaande veiligheidseisen. Het contract heeft tevens het voordeel dat er bij storingen snel een monteur ter plekke is.

2.4 Wet REA

Wie door een ziekte of handicap niet kan werken kan recht hebben op een uitkering. Er bestaan verschillende regelingen zoals de WIA, WAO, Wajong, WAZ en de TRI-uitkering. Deze regelingen worden niet door de gemeente uitgevoerd.

Vanaf 1 juli 1998 is de Wet Reïntegratie arbeidsgehandicapten (REA) van kracht. Met de Wet REA wil de overheid de kansen op de arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidshandicap vergroten door verschillende voorzieningen aan te bieden om werk te vinden of te houden. Zo kan de overheid tegengaan dat mensen te lang buiten het arbeidsproces komen te staan. De wet is er voor werknemers, voor werkgevers en voor zelfstandigen en wordt uitgevoerd door de Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen (UWV).

Iedereen die door een ziekte of handicap minder kans heeft om werk te vinden of te houden, is arbeidsgehandicapt. Hiervan kan sprake zijn bij zichtbare handicap of een niet zichtbare zoals een chronische ziekte of langdurige overspannenheid.

Re-integreren betekent dus met een ziekte of handicap weer aan het werk gaan.

De volgende regelingen kunnen hierbij een rol spelen:

- Voorzieningen voor werknemers: bijvoorbeeld door aanpassingen op de werkplek. Sommige van deze voorzieningen staan ook open voor arbeidsongeschikten die als zelfstandige willen gaan werken.
- Financiële regelingen voor werkgevers: die de drempel verlagen om iemand met een ziekte of handicap in dienst te nemen.
- De sociale werkvoorziening: re-integratie voorzieningen van de gemeente.

Hoofdstuk 3

Overige beleidsterreinen

3.1 Sport

De oprichter van de Paralympics is Ludwig Guttman. In 1939 werd hij door het opkomende nationaalsocialisme gedwongen om naar Engeland te vluchten. Hier kreeg hij tijdens de Tweede Wereldoorlog te maken met patiënten die een been of een arm waren verloren. Veel van deze mannen waren voor hun amputaties goede skiërs. Zij weigerden hun sport op te geven en dat bracht dokter Guttman op een idee. In 1948 organiseerde hij in het Engelse Stoke Mandeville de eerste Spelen voor Gehandicapten. Vier jaar later deden de eerste Nederlanders mee. De bekendheid kwam pas in 1960. Het sportevenement vond toen parallel plaats met de Olympische Spelen in Rome vandaar de naam Paralympics. Er deden ruim vierhonderd rolstoelsporters mee uit bijna 25 landen. In 1976 waren de Spelen niet langer alleen voor mensen die een been misten. Er kwamen ook visueel en anders lichamelijk gehandicapten bij. Sinds 1988 worden de Paralympics ook in dezelfde plaats gehouden als de Olympische Spelen, slechts een paar weken later. In 2008 deden er ongeveer vierduizend sporters mee uit 140 verschillende landen.

Uit bovenstaand stukje geschiedenis blijkt dat sport voor mensen met een handicap een enorme ontwikkeling heeft doorgemaakt. Voor mensen met een handicap is buiten het feit dat de keuze mogelijkheden beperkt zijn, het kunnen bereiken van de sportaccommodatie een extra probleem.

De sportverenigingen zijn op dit moment niet goed ingesteld op het organiseren van activiteiten voor mensen met een handicap. Een uitzondering hierop vormt de Roeivereniging Rijnland. Deze vereniging beschikt over een aparte commissie voor aangepast roeien waar verschillende voorzieningen aanwezig zijn zoals een lift om mensen in de boot te helpen. Ook voor de zogenaamde G- sport (sport voor mensen met een verstandelijke handicap) bestaat op dit moment in Voorschoten geen aanbod. In de sportnota die begin 2009 is verschenen, wordt aangegeven dat er een behoefte onderzoek naar de vraag naar G- sport gehouden zal worden. Als uit dit onderzoek blijkt dat er behoefte bestaat dan moet gekeken worden hoe dit eventueel georganiseerd kan worden. De sportverenigingen hebben in de sportconferentie die in de zomer werd gehouden aangegeven, dat zij open staan voor initiatieven ten aanzien van sport voor verstandelijk gehandicapten. Waarschijnlijk zal er sprake zijn van kleinschaligheid waardoor het bieden van trainingen een alternatief is.

Het zwembad het Wedde is volledig toegankelijk voor mensen met een handicap. Het beschikt over een hellingbaan en er is een takelift aanwezig. Toch wordt er van deze mogelijkheid zeer summier gebruik gemaakt. Incidenteel wordt het zwembad Het Wedde afgehuurd door speciale groepen mensen met een handicap.

Op woensdagmiddag wordt er zwemles gegeven aan kinderen vanaf 5 jaar met een handicap. Kinderen wordt zo de mogelijkheid geboden om een zwemdiploma te halen. Het gaat hierbij om kinderen die problemen hebben of mogelijk zullen krijgen binnen het reguliere zwemonderwijs. Dit wordt verzorgd door de Stichting Welzijn Ouderen Voorschoten. Per jaar maken ongeveer 125 kinderen gebruik van deze voorziening.

De gemeente gaat de mogelijkheid van een “pluskaart” onderzoeken waarmee vervoer van en naar een sportaccommodatie kan worden geboden. Dit zou gekoppeld kunnen worden aan een lidmaatschap of een abonnement. Hiermee wordt de sporter met een handicap in staat gesteld om minimaal 1 x per week te gaan sporten. Onderzocht moet worden of de Cirkelbus hier een rol bij kan spelen.

Op dit moment staan er in Voorschoten 2 personen met een handicap geregistreerd die over een sportrolstoel beschikken. Om voor een sportrolstoel in aanmerking te kunnen komen moet men beschikken over een lidmaatschap of abonnement van een sportclub.

3.2 Onderwijs

Kinderen en jongeren met een lichamelijke of verstandelijke handicap of een chronische ziekte moeten, als ze dat willen, zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs. De wet Gelijke behandeling handicap of chronisch ziekte is uitgebreid. De wet is al aan gepast voor arbeid en beroepsonderwijs en de reikwijdte is nu verder uitgebreid met basis- en voortgezet onderwijs. Hiermee wordt de rechtspositie van de gehandicapte en de chronisch zieke leerlingen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs vanaf het schooljaar 2009 versterkt.

De mogelijkheden die door de Leerling Gebonden Financiering, het zogenaamde “rugzakje” wordt geboden, zijn groot. Het rugzakje wordt ter beschikking gesteld aan de school. De rugzak bestaat uit de volgende drie bedragen:

1. Een bedrag voor extra formatie
2. Een bedrag voor ambulante begeleiding
3. Een bedrag voor kleine aanpassingen aan het lesmateriaal.

Voorschoten beschikt niet over scholen voor speciaal onderwijs. Dit betekent dat een kind voor speciaal onderwijs moet uitwijken naar scholen in de regio. Via het leerlingenvervoer wordt het kind in staat gesteld deze te bezoeken.

Het totaal aantal basisschoolleerlingen in Voorschoten bedraagt 2348. Voor het schooljaar 2008– 2009 maken 68 kinderen gebruik van het leerlingenvervoer. In het schooljaar 2008/2009 maken in het regulier basisonderwijs ongeveer 22 kinderen gebruik van het zogenaamde rugzakje.

De gemeente kan deelname aan het regulier onderwijs faciliteren door:

- het creëren van fysieke toegankelijkheid;
(De nieuw te bouwen scholen te voorzien van een lift wanneer er sprake is van verdiepingen).
- het goede voorbeeld te geven door het bieden van bijvoorbeeld stagemogelijkheden voor studenten met een lichamelijke handicap;
- het leerlingenvervoer optimaal te regelen.

Inmiddels heeft de gemeente een aanvraag ontvangen van de basisschool Gevers Deynoot om in de reeds bestaande liftkoker een lift aan te brengen. De lift zal in 2009 worden gerealiseerd.

3.3 Werkgelegenheid

Wettelijk moeten mensen met een handicap op de arbeidsmarkt gelijke kansen krijgen op betaald werk. Er zijn diverse regelingen en organisaties die hulp bieden.

De werkgever kan (eventueel met behulp van subsidie) een werkplek zodanig aanpassen dat de werknemer met een handicap in staat wordt gesteld om een reguliere werkplek te vervullen. Pas als blijkt dat dit onmogelijk is kan er via verschillende wettelijke regelingen aangepast werk worden geboden.

Wet sociale werkvoorziening:

De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is er voor mensen die om verschillende redenen alleen onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Bijvoorbeeld als een lichamelijke of verstandelijke handicap hinder geeft bij het werk of als er sprake is van een psychische stoornis en men zijn leven weer aan het opbouwen is. De Wsw biedt zowel mensen met veel als weinig ervaring de kans om te werken. De mogelijkheden binnen de Wsw zijn heel divers en van verschillende niveaus. De kwaliteiten als Wsw-werknemer staan voorop. De werkgever houdt daarbij rekening met de beperkingen. Wsw-banen zijn gesubsidieerd. Dat betekent dat de gemeente (het grootste deel van) het salaris betaalt of dat een werkgever de loonkostensubsidie krijgt. Soms kan een Wsw-baan een opstap zijn naar een ongesubsidieerde baan. Per 1 januari 2008 is de modernisering van de Wsw ingegaan. De belangrijkste punten hiervan zijn:

- Iemand die begeleid bij een gewone werkgever wil of kan werken moet hiertoe de mogelijkheid krijgen.
- Alleen mensen die niet anders kunnen krijgen een beschermde werkplek bij een sociale werkvoorzieningsbedrijf.
- Iemand die begeleid wil werken heeft recht op een persoonsgebonden budget.
- De gemeente moet de Wsw-ers mee laten denken en praten, de zogenaamde cliëntenparticipatie.

Recentelijk heeft in de gemeente Voorschoten de installatie plaatsgevonden van de Wsw-clientsraad. Deze bestaat uit 5 personen, waarvan er 3 reeds via de Wsw aan het werk zijn, de overige 2 zijn de wettelijke vertegenwoordigers van personen die op de wachtlijst staan. De gemeente streeft er naar het aantal mensen dat in Wsw verband werkzaam is, uit te breiden.

Op dit moment heeft de gemeente Voorschoten 5 medewerkers in dienst met een Wsw indicatie. Een persoon werkt op kantoor en 4 werken er bij het Uitvoerend Bedrijf. Daarnaast worden er ieder voorjaar 10 tot 15 personen via de Maregroep aangetrokken om in de Groenvoorziening te werken.

Momenteel zijn er 60 Voorschotenaren via de Wsw werkzaam waarvan het overgrote deel intern werkzaam is bij De Zijl Bedrijven (DZB) in Leiden.

3.4 Wmo presatieveld 4: Mantelzorg

Mantelzorgers vervullen een belangrijke rol in de zorgsector. Zonder mantelzorgers zouden veel meer hulpbehoevenden een beroep moeten doen op professionele hulp. Zoals het er nu naar uitziet zal er in de toekomst een groot tekort ontstaan aan mantelzorgers. Op dit

moment is voor vele mantelzorgers de taak zwaar. Dit probleem is onderkend wat in oktober 2008 heeft geleid tot de gezamenlijke oprichting van de Stichting Rndom Mantelzorg. Deelnemende gemeenten zijn: Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Wassenaar, Zoetermeer en Voorschoten. De missie van de stichting is het vraaggerichte ondersteuning bieden aan mantelzorgers en hun naaste omgeving (zorgvrager en mede-mantelzorgers). De centrale doelstelling is versterking van de mantelzorgondersteuning in de regio.

Dit doet zij door uitvoering van de volgende kerntaken:

- Ondersteuning van mantelzorgers en zorgvragers, zodat het zorgsysteem de zorg vol kan houden en zoveel mogelijk de regie over de eigen situatie kan houden/krijgen. De inzet van vrijwilligers is hier een onderdeel van.
- Samenwerking met partnerorganisaties ter behoud en uitbreiding van het huidige ondersteuningsaanbod aan mantelzorgers.
- Voering van een actieve communicatiestrategie om meer mantelzorgers te bereiken zodat zij de weg naar passende ondersteuning weten te vinden.

Hoewel de stichting op regionaal niveau georganiseerd is, is het uitgangspunt van de stichting dat de ondersteuning van mantelzorgers lokaal bereikbaar is en dat lokaal maatwerk mogelijk moet zijn. De stichting stelt zich ten doel dat in 2012 de hele potentiële doelgroep mantelzorgers is bereikt met preventie, informatie en/of individuele en systeemgerichte ondersteuning.

In Voorschoten staan ongeveer 170 mantelzorgers geregistreerd maar er zijn er natuurlijk veel meer. Het doel van de stichting is om juist de onbekende mantelzorgers in de toekomst te bereiken. Voor Voorschoten is het streven voor 2009 om 190 mantelzorgers te hebben geregistreerd.

Als de mantelzorgers dan bereikt zijn is het heel belangrijk om de mantelzorgers te kunnen ontlasten door middel van respijtzorg. Hierbij is sprake van professionele en vrijwillige respijtzorg. Bij de professionele respijtzorg moet gedacht worden aan zware zorgbehoefte bijvoorbeeld nachtopvang. Deze wordt verzorgd door professionele instellingen. De vrijwillige respijtzorg is de tijdelijke overname van zorg ter ontlasting van de mantelzorgers. Voor het realiseren van de vrijwillige respijtzorg speelt de gemeente een rol en deze taak is ook onder gebracht bij de nieuwe Stichting Rndom Mantelzorg. Respijtzorg wordt in principe toegekend voor de periode die de mantelzorger aanvraagt met een maximum van een jaar. Aan het einde van de afgesproken termijn kan deze, na evaluatie verlengd worden. Door middel van subsidie uit het Wmo budget van de deelnemende gemeenten zullen de extra taken voor de stichting worden gefinancierd.

3.5 Prestatieveld 5: Bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren.

Mensen met een verstandelijke handicap:

Mensen met een verstandelijke beperking zijn niet gewend aan een leven waarin ze zelf keuzes maken. Door ze vaardigheden als samenwerken, afspraken maken, luisteren en opkomen voor zichzelf te leren, worden ze sterker. Ondersteuning hierbij is belangrijk en wordt bij voorkeur door mensen uit de natuurlijke omgeving gegeven. Dit zijn ouders,

broers, zussen, goede vrienden of vrijwilligers. Zij vormen het persoonlijk netwerk van de personen met een handicap. Soms is het noodzakelijk om professionals in te schakelen zoals hulpverleners, zorgaanbieders of maatschappelijke organisaties zoals MEE.

MEE is er voor iedereen met een beperking. MEE adviseert, ondersteunt en wijst de weg. MEE biedt informatie, advies en ondersteuning aan mensen met een handicap maar ook aan ouders, partners, verzorgers, familie en andere betrokkenen van de persoon om wie het gaat. De diensten zijn kosteloos en er is veel informatie beschikbaar over uiteenlopende onderwerpen zoals thuishulp, onderwijs, arbeid en dagbesteding.

Mensen met een verstandelijke beperking wonen steeds meer in de samenleving. Ze worden steeds meer onze dorpsgenoten en buurtbewoners die net als iedereen boodschappen doen in het dorp. In Voorschoten zijn twee stichtingen actief die zich richten op mensen met een verstandelijke beperking, Stichting Philadelphia Zorg en GEMIVA. Samen hebben zij op dit moment 10 voorzieningen in het dorp.

De Stichting Philadelphia Zorg is een landelijke netwerkorganisatie voor mensen die zorg en/of ondersteuning nodig hebben, ongeacht oorzaak, beperking of leeftijd, zodat zij zo zelfstandig mogelijk vorm en invulling kunnen geven aan hun leven.

Deze zorg varieert van enkele uren zorg per week tot dagelijkse intensieve zorg, van logeeropvang tot dagbesteding en begeleide werkvormen. Het netwerk van deze stichting bestaat uit meer dan 600 kleinschalige locaties over het hele land.

In Voorschoten beschikt Philadelphia Zorg over de woonlocaties het Fasehuis Voorschoten en Phila Oostbosch.

De Gemiva-SVG Groep ondersteunt in Zuid Holland ruim 3000 mensen met een verstandelijke, lichamelijke of meervoudige handicap of met niet- aangeboren hersenletsel. Dan kan bij de mensen thuis, op school of in hun bedrijf, maar ook in één van de locaties. Zij beschikken over een breed scala aan woonvormen en activiteitencentra.

Het doel van de Gemiva Groep is ondersteuning bieden die ertoe leidt dat mensen met een handicap zo veel mogelijk aan de samenleving kunnen deelnemen, waarbij zij zelf of met ondersteuning keuzes maken voor hun eigen levensomstandigheden en hun persoonlijke toekomst. In Voorschoten beschikt Gemiva over 6 verschillende woonlocaties, het atelier Zij aan Zij en het Activiteitencentrum Zuidwester. In het nieuwbouwproject de Krimwijk is nog een woonlocatie gepland.

De gemeente werkt mee aan het omvormen door Gemiva van Boerderij Dorpzicht tot een zorgboerderij. De monumentale boerderij aan de Zwaluwweg staat al jaren leeg.

In de functie van zorgboerderij wordt deze in ere hersteld. Bovendien kan op deze manier in Voorschoten een nieuwe maatschappelijke zorgfunctie worden ontwikkeld.

Een grote werkgever in Voorschoten heeft een aantal mensen met een verstandelijke beperking in dienst. Waar nodig en mogelijk ondersteunt de gemeente dit initiatief van harte.

Hoofdstuk 4

Bewustwording

In dit hoofdstuk en de hoofdstukken 5 en 6 worden de drie aandachtsvelden uitgewerkt in zoveel mogelijk concrete acties, welke de komende jaren zullen worden uitgevoerd.

4.1 Inleiding

Bewustwording moet uiteindelijk leiden tot mentaliteitsverandering. Hier is soms een radicale omslag in het denken voor nodig. Om tot een zo groot mogelijke bewustwording te komen moet het gemeentelijk ambtelijk apparaat bij het opstellen van beleid zich bewust zijn van de problemen die mensen met een handicap ondervinden. Men moet zich dus bewust zijn van de rechten, de behoeften, de mogelijkheden en de bijdragen van mensen met een handicap. De Adviesgroep Toegankelijkheid en het Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten werken permanent aan bewustwording, maar lopen nog vaak op tegen onbegrip. Door middel van een drietal acties proberen we de bewustwording binnen de gemeente, maar ook bij partners van de gemeente zoals de horeca of scholen, te vergroten. Deze acties zijn: simulatie, voorlichting/communicatie en deelname in adviesgroepen.

4.2 Simulatie

Bewustwording kan vergroot worden door zelf te ondervinden wat het hebben van een handicap met zich mee brengt. Het “in de huid kruipen” van de gehandicapte medemens heeft een toegevoegde waarde, met name voor die personen die er niet dagelijks mee geconfronteerd worden. Bewustwording moet leiden tot “rekening houden met.....”. Zo zijn op- en afritten van stoepen onmisbaar voor gebruikers van een rolstoel en/of scootmobiel. Zodra iemand zijn auto voor een dergelijke op- of afrit plaatst, leidt dit tot een obstakel voor de rolstoel/scootmobiel gebruiker. Denk in dit kader ook aan het plaatsen van fietsen her en der in een winkelstraat.

Concreet gaan we de volgende acties opzetten:

- Een rondje door Voorschoten. Personen zonder handicap nemen plaats in een rolstoel en verplaatsen zich door het dorp. De knelpunten die dagelijks worden ondervonden door de doelgroep komen dan duidelijk naar voren. De gemeente organiseert in het najaar van 2009 een dag voor het eigen personeel waarin het thema bewustwording ten aanzien van toegankelijkheid voor gehandicapten een centrale rol speelt.
- Een ander idee is om in samenwerking met Visio een route te lopen waarbij door middel van speciale brillen het zicht grotendeels wordt ontnomen. Het blijkt dat deze ervaring uitstekend geschikt is als methode voor bewustwording.
- Mensen laten ademen door een rietje (om begrip te kweken voor mensen met longproblemen) Dit kan ook worden gebruikt op de Bewustwordingsdag om duidelijk te maken wat het betekent om een longziekte te hebben.

4.3 Voorlichting–communicatie

Goede voorlichting en de juiste manier van communiceren leveren een bijdrage aan bewustwording. De gemeente kan zelf bijdragen door bijvoorbeeld een goed leesbare website te maken en te zorgen voor de aanwezigheid van ringleidingen.

Het is van belang dat de vorm van de geschreven informatie voor iedereen leesbaar is door middel van duidelijke letters en contrast. Daarom moeten steunkleuren zoveel mogelijk worden vermeden, dat wil zeggen in het algemeen geen tekst op een achtergrond met een kleur. Dat maakt de tekst altijd minder leesbaar. De mogelijkheid om de tekst te laten voorlezen is aanwezig echter het grijze vakje met witte letters waar deze mogelijkheid wordt geboden is voor mensen met een visuele handicap slecht leesbaar. Dit zal door de afdeling communicatie op korte termijn worden aangepast. Bovendien zal de voorleesfunctie nog verder worden uitgebreid. Ook wordt onderzocht of de lettergrootte kan worden aangepast.

4.4 Deelname in verschillende adviesgroepen

De gemeente participeert en/of levert ambtelijke ondersteuning bij verschillende adviesgroepen (Adviesgroep Toegankelijkheid, Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten en de Centrale Adviesraad Wmo) Dit levert veel bruikbare informatie op. Deze informatie moet zo efficiënt mogelijk binnen de organisatie worden uitgezet. De gemeente zal één ambtenaar als aanspreekpunt aanstellen voor zaken rondom Verkeer, Openbaar Groen en gemeentelijke gebouwen.

Hoofdstuk 5

Veiligheid

5.1 Inleiding

De definitie van veiligheid volgens Van Dale is: zekerheid, veilige staat of toestand. Veiligheid is voor ieder mens een levensbehoefte. Veiligheid kan worden opgesplitst in subjectieve veiligheid (veiligheidsgevoel) en objectieve veiligheid (de aantoonbare veiligheid). Het veiligheidsgevoel komt niet altijd overeen met de aantoonbare veiligheid. Over het algemeen wordt de subjectieve veiligheid gemeten door middel van burgerparticipatie (hoe ervaart de bewoner een bepaalde situatie). De objectieve veiligheid wordt gemeten door middel van onderzoek naar feiten- en cijfermateriaal. (Bijvoorbeeld het aantal misdrijven en overtredingen). Veiligheid wordt mede bepaald door het gedrag van burgers, houdt men zich aan de regels, bewegingsvrijheid, toegankelijkheid en overzichtelijkheid (inclusief openbare verlichting). Duidelijk mag zijn dat bij veiligheid de subjectieve beleving een grote rol speelt. Dit wordt mede bepaald door de mate en de soort handicap.

5.2 Sociale veiligheid

De bewustwording van de eigen positie van de minder zelfredzame medemens is hier ook van belang. Zijn de burens bijvoorbeeld op de hoogte van de handicap van zijn of haar buurman of vrouw zodat er bij een ramp of crisis hulp geboden kan worden. Wie woont waar met welke handicap en wat betekent dat voor de hulpverleners? Begin januari 2009 zal het Platform Gehandicapten Voorschoten samen met de brandweer een eerste stap zetten om inzicht te krijgen, op basis van vrijwilligheid, waar mensen met een handicap wonen. Hiermee kan in 1 oogopslag worden gezien waar de hulpverleners mensen met een handicap zullen aantreffen.

In het kader van veiligheid heeft het Platform Gehandicapten Voorschoten in oktober 2007 in samenwerking met de brandweer, de ANBO en het SWOV (Stichting Welzijn Ouderen Voorschoten) een voorlichtingsmiddag georganiseerd. Het thema was: Veilig en Gezond. Hierbij werd onder andere aandacht besteed aan het nut en de noodzaak van rookmelders. Door middel van dit soort acties kan men zelf een bijdrage leveren aan de veiligheid van de eigen woning.

5.3 Verkeersveiligheid

De veiligheid van looproutes, voetpaden, zebrapaden, voetgangerslichten en oversteekplaatsen is een belangrijk aandachtspunt. Voor dit soort aandachtspunten heeft de gemeente de kennis en ervaring van de ervaringsdeskundigen nodig. Bij het ontwikkelen van een plan heeft de gemeente de taak om een veilige situatie te creëren waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met eisen die gesteld worden aan de toegankelijkheid voor alle burgers. Hiermee wordt in principe voldaan aan de objectieve veiligheid. In overleg met bijvoorbeeld de Adviesgroep Toegankelijkheid en het Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten wordt vervolgens gekeken of door middel van extra voorzieningen de veiligheid en de toegankelijkheid nog verder geoptimaliseerd kan worden.

Zo heeft de AT bij de ontwikkeling van de Schoolstraat het belang van goede fietsenstallingen onder de aandacht gebracht. De fietsparkeervoorzieningen die worden aangelegd moeten voldoen aan het FietsParkeurmerk. Het doel van deze stichting is de kwaliteit van de fietsparkeervoorzieningen te verbeteren. Aandacht ligt naast het gemak van het plaatsen van de fiets ook op het voorkomen van letsel bij de gebruiker en de passant. De inbreng van onder andere de AT en het PGV heeft er bij de traverse toe geleid dat er vraagafhankelijke stoplichten blijven bestaan en dat er zelfs 1 wordt toegevoegd. Bovendien worden alle zebra's doorgetrokken op de fietspaden bij rotondes.

5.4 Veiligheid in het kader van gebruik van voorzieningen

In Voorschoten zijn op dit moment 149 scootmobielen en 19 elektrische rolstoelen in gebruik. Ten aanzien van de toekenning en vervolgens het gebruik van een scootmobiel wordt bij de afdeling Wmo een strikte procedure gevolgd. Zo beoordelen zowel de leverancier als de Wmo consulent of het voor de persoon in kwestie verantwoord is om van een scootmobiel gebruik te maken. Hierbij wordt zowel de veiligheid van de aanvrager in ogenschouw genomen als de veiligheid van de overige weggebruikers.

Wanneer er maar de geringste twijfel bestaat over de rijvaardigheid wordt aangeraden eerst een aantal rijlessen te volgen. Bij de laatste les wordt een rijvaardigheidstest afgenomen.

In sommige gevallen komt het voor dat de Wmo-consulent adviseert om geen scootmobiel toe te kennen omdat het tot onverantwoorde situaties kan leiden.

Samen met de aanvrager, de leverancier en de Wmo consulent wordt dan gekeken of er een goed alternatief kan worden geboden.

Zoals reeds eerder gemeld moet vanaf 2010 al het stads- en streekvervoer toegankelijk zijn. Dat wil zeggen dat iemand met een rollator, rolstoel of kinderwagen vanaf 2010 zelfstandig van de bus gebruik kan maken.

Langs de Traverse worden alle bushaltes aangepast. De gemeente heeft de overige haltes in zijn plannen ingepast zodat in 2010 aan deze eis is voldaan. De gemeente heeft verder het voornemen om een zogenaamde schouw te houden waarbij de inrichting van de openbare ruimte kritisch onder de loep wordt genomen. Hierbij zal met name gekeken worden welke verkeersborden overbodig zijn zodat onnodige obstakels worden weggenomen.

Hoofdstuk 6

Toegankelijkheid

6.1 Inleiding

Toegankelijkheid heeft betrekking op de bereikbaarheid, toegankelijkheid (in enge zin) doorgankelijkheid en de bruikbaarheid van de (gebouwde) omgeving voor mensen met een handicap. Voorzieningen zoals woningen, openbare gebouwen en openbare (verkeers)ruimten moeten hieraan voldoen zodat personen met een handicap zo zelfstandig mogelijk kunnen participeren in de samenleving. Er valt hier, ondanks de inspanningen die ook door de belangenorganisaties worden verricht, nog veel werk te verzetten. Dit heeft te maken met bewustwording, financiën en met ruimtelijke beperkingen.

De regelgeving van het Bouwbesluit geeft aan welke eisen er gesteld worden aan een nieuw te bouwen gebouw waarbij de gebruiksfunctie van het gebouw ook van toepassing is. Het Bouwbesluit gaat soms niet ver genoeg en zou aansluiting bij het Woonkeur of de eisen die in NEN 1814 worden gesteld beter op zijn plaats zijn. In het bouwbesluit voor woningen is de trap luier geworden hetgeen betekent dat de afstand tussen de treden kleiner is. Er wordt hiermee rekening gehouden met een eventueel later te plaatsen traplift.

6.2 De Adviesgroep Toegankelijkheid

De gemeente heeft de Adviesgroep Toegankelijkheid in het leven geroepen om de toegankelijkheid in het algemeen en in het bijzonder die van de openbare gebouwen, accommodaties en de openbare ruimte kritisch te volgen. Toegankelijkheid moet hier ruim worden opgevat en heeft betrekking op de bereikbaarheid, toegankelijkheid, doorgankelijkheid en bruikbaarheid. Primair richt de Adviesgroep zich op het geven van adviezen over grotere beleidslijnen en nieuwe projecten. Bij het plegen van onderhoud, zoals herbestrating heeft de Adviesgroep verzocht om in een vroeg stadium op de hoogte te worden gebracht. Hierdoor kan de AT de straten beoordelen zodat eventuele aanpassingen direct kunnen worden meegenomen.

In 2006 en 2007 heeft de Adviesgroep verschillende gemeentelijke gebouwen bezocht en de bevindingen zijn aan de gemeente kenbaar gemaakt. Er is ook voor het loket “de Wegwijzer” advies gevraagd en voor zover mogelijk zijn de aangegeven aanpassingen uitgevoerd. Op de andere adviezen is tot op heden om verschillende redenen weinig actie ondernomen. Hier dient zo spoedig mogelijk aandacht aan besteed te worden. Daar waar geen gevolg aan het gegeven advies wordt gegeven moet dit met argumentatie teruggekoppeld worden aan de Adviesgroep.

In dezelfde jaren is onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van een aantal gezondheidscentra in Voorschoten. Deze zijn vrijwel allemaal onvoldoende toegankelijk. Slechts 1 tandarts en 1 gezondheidscentrum zijn in actie gekomen en gaan verbeteringen aanbrengen. In 2008 is de Adviesgroep begonnen met het onderzoeken van de Voorschotense Horeca. De resultaten hiervan zijn aan de betrokken gebruikers medegedeeld. Een samenvattend advies hierover zal nog aan de gemeente worden uitgebracht.

Ook wordt men standaard op de hoogte gesteld van het feit dat er een beperkte subsidie mogelijk is wanneer men aanpassingen gaat verrichten.

Tot op heden is daar eveneens weinig tot geen gebruik van gemaakt. Een actiepunt is om deze vorm van subsidie nog eens via de plaatselijke pers onder de aandacht te brengen. De Adviesgroep wil, nadat het advies is uitgebracht, dit in een persoonlijk gesprek toelichten.

De Adviesgroep (en het Platform) blijven bij de gemeente aandacht vragen om bij bijzondere gelegenheden zoals bijvoorbeeld Open Monumentendag, Paardenmarkt en Koninginnedag, prioriteit te blijven geven aan de toegankelijkheid. De dikke kabels op de kermis vormen een enorm obstakel voor mensen met een scootmobiel of rolstoel. Goed schoonmaken na afloop van evenementen is belangrijk aangezien glasscherven een probleem vormen voor rolstoelgebruikers.

Actiepunten kalender 2009–2012

Actiepunt	Initiatiefnemer	Status/planning	financiën
Beeldvorming bij ambtenaren, collegeleden en raadsleden door middel van bewustwordingsproject.	Gemeente/eventueel samen met AT/PGV	Najaar 2009	€ 1000,-
Gemeentelijke website aanpassen.	Gemeente afdeling communicatie	Voorjaar 2009	€ 750,-
Slechte bestrating vervangen.	Gemeente	Meenemen bij herinrichting. Tevens toezicht houden op uitbestede werkzaamheden.	In betreffende werk begroten
Voldoende parkeerplaatsen voor auto's, scootmobielen en fietsen.	Gemeente	Mee laten lopen met herinrichtingsplannen.	Financiële gevolgen in herinrichtingsplan.
Aanpassen bushaltes	gemeente	2008/2009	Is in betreffende werk begroot.
Adviezen uitgebracht door AT aan gezondheidscentra mondeling terugkoppelen.	Gemeente /AT	Voorjaar 2009	Financiële gevolgen worden bekostigd uit budget AT.
Adviezen van de AT mbt aanpassing gem. gebouwen zoveel mogelijk volgen/terugkoppelen	Gemeente/UB/RO/RB.	2009 en verder	Financiële gevolgen in begroting opnemen.
Via plaatselijke pers aandacht geven aan subsidiemogelijkheid AT	Adviesgroep	2009 en verder	€ 500,-
Mogelijkheid onderzoeken haalbaarheid Pluskaart (bezoeken van sport/extra activiteiten)	Gemeente/SWOV	2009	Na onderzoek begroten.
Plaatsen lift in Gevers Deynootschool	Gemeente	2009	In begroting onderwijs opgenomen
Aanstellen van ambtenaar als	Gemeente	Eerste kwartaal 2009	In begroting opgenomen

aanspreekpunt voor verkeer, gebouwen en groen.			
Een bewustwordingsdag voor burgers organiseren(bv. Door aan te sluiten bij landelijke initiatieven).	Gemeente	2011	In begroting 2011 meenemen.

Financiën

In deze nota en de bovengenoemde kalender heeft de gemeente aangegeven welke ambities ze heeft met het lokaal gehandicaptenbeleid. Op sommige terreinen gebeurt al veel en wordt geld uitgetrokken om verdere invulling te geven aan het lokaal gehandicaptenbeleid.

Voor het uitvoeren van de adviezen die door de Adviesgroep Toegankelijkheid worden uitgebracht (zie kalender) is een tegemoetkoming in de kosten mogelijk. Jaarlijks is hiervoor een bedrag van € 10.000,- beschikbaar.

Verder komen de organisaties die zich bezig houden met de gehandicaptenzorg, zoals het Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten, Stichting Gezond Voorschoten en de Stichting Welzijn Ouderen Voorschoten jaarlijks via het reguliere subsidieplan in aanmerking voor subsidie.

De nieuwe Stichting Rndom Mantelzorg wordt uit het Wmo budget van subsidie voorzien.

Voor acties uit bovenstaande kalender ten behoeve van het lokaal gehandicaptenbeleid is jaarlijks een bedrag van € 7.000,- beschikbaar.